

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 14.7.2014
COM(2014) 460 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**cu privire la aplicarea Regulamentului (CE) nr. 723/2009 al Consiliului din 25 iunie 2009
privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură
europeană de cercetare (ERIC)**

1. INTRODUCERE

Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare¹ (denumit în continuare „Regulamentul ERIC”) a fost adoptat cu scopul de a facilita înființarea și exploatarea unor infrastructuri europene de cercetare extinse între mai multe state membre și țări asociate, oferind un instrument juridic nou, consorțiul pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC).

Regulamentul ERIC a soluționat una dintre dificultățile majore identificate în crearea unor noi infrastructuri europene de cercetare, pe lângă insuficiența resurselor și complexitatea aspectelor tehnice și organizatorice, și anume lipsa unui cadru juridic adecvat, aprobat de toate țările, care să permită crearea unor parteneriate corespunzătoare cu parteneri din diferite țări.

De asemenea, Regulamentul ERIC a urmărit să faciliteze crearea mai rapidă de infrastructuri europene de cercetare, economisind timp prin evitarea repetării, pentru fiecare proiect în parte, a negocierilor în scopul de a analiza și a discuta cea mai bună formă juridică pentru astfel de organizații internaționale de cercetare, cu avantajele și dezavantajele aferente, precum și prin evitarea discuțiilor în fiecare Parlament național cu privire la aprobarea unui acord internațional necesar în cazul în care cadrul prevăzut de Regulamentul ERIC nu ar fi existat.

Regulamentul ERIC a urmărit să răspundă ambiției politice europene de realizare a Spațiului european de cercetare pentru a permite abordarea provocărilor actuale (de exemplu, internaționalizarea cercetării; realizarea masei critice; crearea de instrumente distribuite; dezvoltarea unor modele de referință). De asemenea, acesta a fost conceput pentru a contribui la constituirea unei identități UE în jurul unor facilități științifice emblematice, conducând la creșterea imaginii pozitive a Uniunii Europene la nivel internațional prin oferirea unei entități juridice unice, la care instituțiile internaționale echivalente pot adera și cu care acestea ar putea colabora sau încheia parteneriate.

Regulamentul ERIC a fost modificat în decembrie 2013² pentru a permite o mai bună reflectare a contribuțiilor țărilor asociate în ERIC, aducându-le la un nivel mai apropiat de cel al statelor membre în organismele de reglementare ale ERIC în ceea ce privește drepturile de vot, în vederea posibilei găzduiri a unor ERIC în țările asociate, ceea ce ar conduce la sporirea participării la ERIC a țărilor asociate. Cererile respective au fost formulate, de asemenea, în contextul posibilei găzduiri de către Norvegia a trei ERIC incluse în Foaia de parcurs a ESFRI din 2010³.

Prezentul raport a fost întocmit de către Comisie în temeiul articolului 19 din Regulamentul ERIC, care prevede că, până la data de 27 iulie 2014 cel târziu, Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului privind aplicarea regulamentului și cuprinzând propuneri de modificări, acolo unde este necesar.

¹ JO L 206, 8.8.2009, p. 1.

² JO L 326, 6.12.2013, p.1.

³ Acestea sunt: Consorțiul arhivelor europene de date din domeniul științelor sociale (*Consortium of European Social Science Data Archives – CESSDA*), Sistemul arctic integrat Svalbard de observare a pământului (*Svalbard Integrated Arctic Earth Observation System – SIOS*) și Infrastructura Laboratorului european de captare și stocare a dioxidului de carbon (*European Carbon Dioxide Capture and Storage Laboratory Infrastructure – ECCSEL*).

2. CARACTERISTICILE JURIDICE ALE ERIC

Regulamentul ERIC oferă un cadru juridic comun, în temeiul articolului 187 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), completând mecanismele juridice și de reglementare naționale și interguvernamentale care vizează înființarea de infrastructuri de cercetare transnaționale. Acesta constituie unul dintre instrumentele juridice adoptate până în prezent în sprijinul Spațiului european de cercetare.

Conform Regulamentului ERIC, un consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) este o entitate cu personalitate juridică și capacitate juridică deplină, recunoscută în toate statele membre. Acesta trebuie să fie constituit din cel puțin trei state: un stat membru și două alte țări, care pot fi state membre sau țări asociate. Membrii ERIC pot fi state membre, țări asociate, țări terțe (altele decât țările asociate) și organizații interguvernamentale. Aceștia contribuie împreună la îndeplinirea obiectivelor ERIC, în primul rând înființarea și exploatarea unei infrastructuri de cercetare de importanță europeană. Statele membre, țările asociate, țările terțe (altele decât țările asociate) și organizațiile interguvernamentale pot fi, de asemenea, observatori fără drept de vot.

Structura internă a ERIC este flexibilă, permițând membrilor să stabilească, prin statut, drepturile și obligațiile care le revin, organismele și competențele acestora, precum și alte aspecte interne. Regulamentul ERIC prevede că statele membre și țările asociate dețin împreună majoritatea drepturilor de vot în adunarea membrilor, însă propunerile de modificare a statutului unui ERIC găzduit de un stat membru necesită aprobarea majorității statelor membre care sunt membre ale ERIC respectiv. Răspunderea membrilor pentru datoriile unui ERIC poate fi limitată la contribuțiile acestora; cu toate acestea, statutul trebuie să prevadă posibilitatea de a modifica aceste dispoziții. Legea aplicabilă este legislația Uniunii Europene, legislația statului în care se află sediul statutar sau cea a statului de exploatare în ceea ce privește anumite aspecte administrative, tehnice și de siguranță. Statutul și normele de punere în aplicare a acestuia trebuie să respecte legea aplicabilă.

Un ERIC este considerat a fi o organizație sau un organism internațional în sensul directivelor privind taxa pe valoarea adăugată și accizele, însă, pentru a fi scutit de TVA și accize, acesta trebuie să fie recunoscut de către statul membru gazdă ca având această calitate. Întrucât un ERIC este considerat, de asemenea, a fi o organizație internațională în sensul directivei privind achizițiile publice, acesta poate fi scutit de la aplicarea procedurilor de achiziții și poate, în schimb, să își adopte propriile norme în materie de achiziții.

Un ERIC este înființat printr-o decizie a Comisiei, care acționează în temeiul competențelor de executare atribuite de Consiliu. Comisia acționează în urma unei cereri primite din partea statelor membre, a țărilor și a organizațiilor interguvernamentale care doresc să devină membri fondatori ai ERIC. Procedura de adoptare a deciziei Comisiei include o evaluare realizată de către experți independenți, în special în domeniul în care ERIC intenționează să-și desfășoare activitatea. De asemenea, Comisia solicită avizul comitetului prevăzut la articolul 20 din Regulamentul ERIC (Comitetul ERIC), alcătuit din reprezentanți ai tuturor statelor membre și țărilor asociate.

3. PUNEREA ÎN APLICARE A REGULAMENTULUI ERIC

De la adoptarea Regulamentului ERIC, au fost înființate șapte ERIC. În martie 2011, a fost creat SHARE-ERIC (Studiul privind sănătatea, îmbătrânirea și pensionarea în Europa)⁴, găzduit inițial de Țările de Jos, iar din 2014 - de Germania, având ca membri Austria, Belgia, Republica Cehă, Grecia, Israel, Italia, Slovenia și Țările de Jos și Elveția în calitate de observator. În februarie 2012, a fost creată CLARIN ERIC (Infrastructura comună pentru resurse lingvistice și tehnologie)⁵, găzduită de Țările de Jos, membrii săi fiind Republica Cehă, Danemarca, Germania, Estonia și Uniunea Lingvistică Neerlandeză. În noiembrie 2013, au fost create patru ERIC: EATRIS ERIC (Infrastructura europeană de cercetare translațională avansată în medicină)⁶, găzduită de Țările de Jos, cu Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Italia și Finlanda ca membri și Franța și Spania ca observatori; ESS ERIC (Ancheta socială europeană)⁷, găzduită de Regatul Unit, cu Belgia, Republica Cehă, Germania, Estonia, Irlanda, Lituania, Țările de Jos, Austria, Polonia, Portugalia, Slovenia și Suedia ca membri, iar Norvegia și Elveția ca observatori; BBMRI-ERIC (Infrastructura de cercetare pentru bănci biologice și resurse biomoleculare)⁸, găzduită de Austria, membrii fiind Belgia, Republica Cehă, Germania, Estonia, Franța, Grecia, Italia, Malta, Țările de Jos, Finlanda și Suedia, iar Norvegia, Polonia, Elveția și Turcia acționând ca observatori; ECRIN-ERIC (Rețeaua infrastructurii europene de cercetare clinică)⁹, găzduită de Franța, cu Germania, Spania, Italia și Portugalia ca membri.

În final, în mai 2014, a fost creat Euro-Argo ERIC¹⁰, găzduit de Franța, având ca membri Germania, Grecia, Italia, Țările de Jos, Finlanda și Regatul Unit, iar Polonia și Norvegia în calitate de observatori.

Toate cele șapte ERIC menționate anterior au fost incluse în foile de parcurs stabilite de Forumul strategic european pentru infrastructuri de cercetare (ESFRI). Două dintre acestea (SHARE-ERIC și ESS ERIC) au fost înființate în vederea conceperii, elaborării și punerii în aplicare a unor anchete europene. Celelalte cinci ERIC au fost înființate în vederea creării și punerii în aplicare a unor infrastructuri distribuite în domeniul științelor biologice și medicale, al științelor de mediu, al științelor sociale și umaniste.

Structura juridică ERIC este utilizată pentru a înființa și a exploata diferite tipuri de infrastructuri, fie localizate într-un singur sit, fie distribuite. Infrastructurile distribuite pot varia de la infrastructuri cu instalații în diferite situri, exploatate de către o singură entitate juridică, până la infrastructuri concepute ca un nod central care coordonează funcționarea infrastructurilor distribuite, care pot să-și păstreze personalitatea juridică.

Regulamentul ERIC este direct aplicabil în statele membre și nu necesită transpunere. Cu toate acestea, a fost necesar ca statele membre să adopte măsuri și proceduri adecvate pentru a putea găzdui un ERIC sau pentru a deveni membru al unui ERIC. Pentru înființarea unui ERIC în temeiul Regulamentului ERIC este necesară, printre altele, o declarație din partea statului membru gazdă prin care acesta

⁴ JO L 71, 18.3.2011, p. 20.

⁵ JO L 64, 3.3.2012, p. 13.

⁶ JO L 298, 8.11.2013, p. 38.

⁷ JO L 320, 30.11.2013, p. 44.

⁸ JO L 320, 30.11.2013, p. 63.

⁹ JO L 324, 5.12.2013, p. 8.

¹⁰ JO L 136, 9.6.2014, p. 35.

recunoaște ERIC ca organism internațional în sensul Directivei privind TVA și ca organizație internațională în sensul Directivei 2008/118/CE, în vederea aplicării scutirii de TVA și/sau accize. Majoritatea statelor membre au avut nevoie de câțiva ani pentru a realiza acest lucru, cu excepția Țărilor de Jos, care au dispus încă din 2010 de proceduri interne care permiteau găzduirea unui ERIC. Aceasta s-a datorat faptului că noua structură juridică a trebuit să fie asimilată în sistemele administrative și de reglementare naționale și numeroase probleme de ordin practic au trebuit să fie soluționate atât de către serviciile Comisiei, cât și de către statele membre implicate, înainte ca ERIC să fie create și să devină funcționale în cadrul sistemelor administrative și de reglementare naționale.

În ceea ce privește țările asociate sau țările terțe în care Regulamentul ERIC nu este direct aplicabil, acestea trebuie să prezinte o declarație obligatorie din punct de vedere juridic de recunoaștere a personalității juridice și a privilegiilor unui ERIC pentru a putea să găzduiască un ERIC (în cazul țărilor asociate) sau să devină membre ale unui anumit ERIC.

La cinci ani după adoptarea Regulamentului ERIC, majoritatea statelor membre și unele țări asociate au luat măsurile necesare pentru a putea să găzduiască un ERIC sau să devină membre ale unui ERIC. Această evoluție favorabilă poate fi ilustrată, de asemenea, de faptul că aproximativ 20 dintre cele 48 de proiecte incluse în Foaia de parcurs a ESFRI din 2010 utilizează sau intenționează să utilizeze ERIC pentru crearea infrastructurii de cercetare. De asemenea, Comisia a primit două cereri de înființare a ERIC pentru a crea infrastructuri europene de cercetare care nu sunt incluse în Foaia de parcurs a ESFRI: Consorțiul pentru o infrastructură central-europeană de cercetare (CERIC-ERIC), care urmează să fie găzduit de Italia, și Institutul comun de interferometrie cu bază foarte extinsă (JIV-ERIC), care urmează să fie găzduit de Țările de Jos.

Măsurile administrative și procedurale luate de către autoritățile competente ale statelor membre și ale țărilor asociate, schimburile de informații în cadrul reuniunilor periodice ale Comitetului ERIC și clarificările oferite de diferitele servicii ale Comisiei la întrebările adresate de reprezentanți ai statelor membre și ai țărilor asociate au jucat un rol important, contribuind la facilitarea punerii în aplicare a Regulamentului ERIC.

Comisia anticipează că se vor înființa aproximativ 15 ERIC până la sfârșitul anului 2015.

4. PROVOCĂRI PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE A REGULAMENTULUI ERIC

Regulamentul ERIC a fost adoptat și este pus în aplicare într-o perioadă în care statele membre și țările asociate iau măsuri bugetare restrictive cu scopul de a reduce deficitele publice. Prin urmare, punerea în comun a resurselor pe termen lung, necesară pentru înființarea și exploatarea unei infrastructuri paneuropene de cercetare corespunzătoare, reprezintă o provocare considerabilă și devine și mai complicată din cauza termenelor diferite ale procedurilor bugetare de decizie ale statelor membre și ale țărilor asociate implicate. Aceasta conduce la un timp de pregătire relativ lung pentru realizarea bazei minime de finanțare în vederea înființării infrastructurilor de cercetare. Acest aspect nu este specific instrumentului ERIC, ci caracterizează toate infrastructurile europene de cercetare. O mai bună sincronizare, un grad mai mare de transparență și de aliniere între statele membre, țările asociate și țările terțe implicate în pregătirea punerii în aplicare a infrastructurii de cercetare ar contribui semnificativ la accelerarea procesului de punere în aplicare.

Condiția conform căreia numai statele și organizațiile interguvernamentale pot solicita crearea ERIC sporește gradul de complexitate al procedurii pentru comunitățile științifice care se pregătesc pentru crearea și punerea în aplicare a infrastructurii de cercetare, întrucât ministerele și agențiile de finanțare împuternicite de ministere nu sunt implicate, de regulă, de la începutul pregătirii cererilor de creare a ERIC. De asemenea, acest fapt generează discuții între partenerii potențiali din cadrul unui ERIC, de exemplu, cu privire la relația dintre contribuții și drepturile de vot, care nu sunt abordate în același mod de către comunitățile științifice implicate. Implicarea unor reprezentanți ai ministerelor și ai agențiilor de finanțare încă de la începutul pregătirilor în vederea creării infrastructurilor europene de cercetare ar putea contribui la evitarea întârzierilor inutile în etapele ulterioare ale pregătirii atunci când amplasamentul, contribuțiile financiare și angajamentele partenerilor ar trebui să fie stabilite înainte de a putea depune o cerere oficială de înființare a unui ERIC.

De asemenea, caracterul transversal al multora dintre infrastructurile europene de cercetare conduce în numeroase cazuri la o complexitate crescută a procesului decizional la nivelul partenerilor infrastructurilor respective deoarece este necesară implicarea mai multor ministere și agenții de finanțare, de exemplu, în domeniile sănătății, cercetării, mediului, energiei și în domeniul maritim.

Dispozițiile referitoare la TVA, accize și la achiziții publice, astfel cum sunt stabilite în Regulamentul ERIC, înseamnă că, la nivelul statelor membre, al țărilor asociate și al țărilor terțe implicate, mai multe ministere, inclusiv finanțele și afacerile externe, trebuie să fie implicate în pregătirea și aprobarea cererilor de creare a ERIC, ceea ce a adăugat un grad de complexitate suplimentar și a făcut necesară instituirea unor proceduri decizionale interne adecvate în scopul de a facilita procesul de aprobare. Experiența dobândită în instituirea celor șapte ERIC arată că din ce în ce mai multe state membre și țări asociate devin conștiente de această complexitate și au adoptat proceduri interne de luare a deciziilor cu scopul de a organiza și a accelera procesul intern de aprobare.

În final, pentru prima dată, ERIC vor fi eligibile pentru depunerea de propuneri și participarea la propuneri pentru apelurile lansate în cadrul inițiativei „Orizont 2020”. De asemenea, în Programul de lucru privind infrastructura de cercetare s-a făcut referire la posibilitatea unui sprijin pentru infrastructurile de cercetare ERIC și ESFRI. Comisia consideră că acestea ar putea juca un rol important în gestionarea datelor și în grupurile privind anumite arii tematice, cum ar fi cercetarea în domeniul sănătății și al mediului.

5. ROLUL SERVICIILOR COMISIEI

Serviciile Comisiei au facilitat procesul de punere în aplicare a Regulamentului ERIC prin organizarea și prezidarea reuniunilor Comitetului ERIC, care au loc de trei sau patru ori pe an. Pe lângă adoptarea unui aviz cu privire la cererile oficiale de creare a ERIC în conformitate cu Regulamentul ERIC, reuniunile urmăresc furnizarea și schimbul de informații cu privire la cererile de creare a ERIC în curs și la măsurile interne puse în aplicare de către statele membre și țările asociate în ceea ce privește luarea de decizii referitoare la membrii ERIC. De asemenea, sunt efectuate prezentări de către reprezentanții viitoarelor infrastructuri europene de cercetare care urmează să-și pregătească cererile de creare a ERIC, astfel încât toate statele membre și țările asociate să fie informate cu privire la calendare, nivelul

așteptat al finanțării, serviciile și alte activități care trebuie dezvoltate, precum și la oportunitățile de participare la pregătirea și punerea în aplicare a ERIC.

În 2010, Comisia a publicat orientări practice care oferă potențialilor solicitanți informații concrete privind modul de depunere a unei cereri de creare a ERIC și care cuprind observații pe marginea articolelor referitoare la aspecte juridice din Regulamentul ERIC. O versiune actualizată a orientărilor, luând în considerare experiența acumulată până în prezent, va fi publicată în 2014.

Serviciile Comisiei au oferit clarificări pentru o gamă largă de întrebări referitoare la dispozițiile Regulamentului ERIC, adresate de state membre, țări asociate și reprezentanți ai infrastructurilor de cercetare care se pregăteau în vederea depunerii unei cereri de creare a ERIC. Întrebările au vizat, printre altele, caracterul juridic al ERIC, faptul dacă ERIC ar putea avea ca obiectiv principal cercetarea în domeniul nuclear, răspunderea membrilor, legea aplicabilă, în special pentru infrastructurile distribuite cu noduri și personal în diferite țări, lichidarea unui ERIC și rolul instanței naționale.

În 2013, serviciile Comisiei au furnizat modelele necesare pentru declarația de recunoaștere a unui ERIC de către țările terțe și organizațiile interguvernamentale, care au clarificat și au simplificat procesul prin care țările respective pot găzdui un ERIC sau pot deveni membre ale unui ERIC.

De asemenea, în 2013, serviciile Comisiei au emis un document de lucru cuprinzând modele pentru dispozițiile unui ERIC, bazate pe experiența acumulată în procesul de depunere a cererilor pentru primele ERIC, cu scopul de a facilita redactarea dispozițiilor de către solicitanți și de a obține un set de dispoziții mai coerent în ceea ce privește ERIC, fără a aduce atingere flexibilității și adaptărilor necesare pentru a reflecta caracterul divers al diferitelor ERIC în ceea ce privește structura (infrastructură cu un singur sit, distribuită sau virtuală) și în ceea ce privește domeniile de cercetare (științe sociale și umaniste, științe de mediu, științe medicale, biologice și referitoare la energie, științe fizice și inginerie).

Serviciile Comisiei au jucat un rol activ în timpul pregătirii cererilor de creare a ERIC, participând la reuniunile consiliului și la alte reuniuni de pregătire ale statelor membre și ale țărilor asociate, clarificând aspectele puse în discuție de viitorii parteneri și identificând soluții și compromisuri posibile pentru acestea.

După înființarea unui ERIC, serviciile Comisiei au un rol limitat în activitățile ERIC, care sunt reglementate și conduse de către membrii ERIC în limitele dispozițiilor Regulamentului ERIC, ale statutului și ale normelor de punere în aplicare adoptate pentru ERIC. Serviciile Comisiei pot acționa numai dacă sunt informate sau solicitate de către membri cu privire la aspecte survenite și pe baza raportului anual al ERIC prezentat Comisiei, în conformitate cu Regulamentul ERIC.

Data fiind înființarea a șapte ERIC cu sedii statutare în cinci state membre diferite și pentru a facilita dezvoltarea în continuare a ERIC, Comisia organizează reuniuni ale rețelei ERIC, în cadrul cărora ERIC existente pot face schimb de cele mai bune practici și pot aborda aspecte comune. La reuniuni sunt invitați reprezentanți ai Comitetului ERIC și ai viitoarelor ERIC, care se află în etapa finală a depunerii cererilor de creare a ERIC. O primă reuniune a rețelei ERIC a avut loc în iunie 2014.

6. CONCLUZII

Având în vedere crearea cu succes a șapte ERIC până în mai 2014 și perspectiva de a avea aproximativ 15 ERIC stabilite până la sfârșitul anului 2015, se poate concluziona că adoptarea cadrului juridic, reflectată în numărul de infrastructuri europene noi sau actualizate bazate pe ERIC, a dobândit amploare și are succes. Regulamentul ERIC s-a dovedit a stabili, într-adevăr, o punte între organizațiile internaționale tradiționale bazate pe tratate și entitățile juridice naționale, în vederea creării de infrastructuri paneuropene de cercetare. Acest lucru poate fi demonstrat, de asemenea, prin utilizarea prevăzută a ERIC pentru aproximativ 20 de proiecte incluse în Foia de parcurs a ESFRI pentru punerea în aplicare a infrastructurii de cercetare.

Datorită numeroaselor puncte comune din dispozițiile privind aderarea, luarea deciziilor și abordarea unor aspecte precum răspunderea, ERIC a facilitat într-o mare măsură posibilitățile statelor membre, ale țărilor asociate și ale țărilor terțe de a lua în considerare cooperarea cu infrastructurile europene de cercetare sau aderarea la acestea. Serviciile Comisiei au facilitat procesul de punere în aplicare a Regulamentului ERIC prin organizarea și prezidarea reuniunilor Comitetului ERIC care au loc.

Procedura privind cererea de creare a unui ERIC și ușurința utilizării necesită în continuare îmbunătățiri, pe măsură ce statele membre, comunitatea științifică și serviciile Comisiei parcurg o perioadă de învățare pentru a înțelege mai bine implicațiile practice ale utilizării acestui nou instrument juridic. Se poate anticipa că, dacă se iau măsuri adecvate la nivelul serviciilor Comisiei, al statelor membre și al țărilor asociate, ușurința utilizării se va îmbunătăți constant datorită experienței dobândite, că procesul ar putea fi eficientizat într-o măsură și mai mare, iar crearea infrastructurilor europene de cercetare ar putea fi accelerată. Prin urmare, Comisia nu face recomandări privind efectuarea de modificări în stadiul actual.

7. ASPECTE NESOLUȚIONATE ȘI MĂSURI VIITOARE

Ca urmare a experienței acumulate în ceea ce privește procesul de depunere a cererilor de creare a unui ERIC, membrii ERIC și serviciile Comisiei vor trebui să abordeze o serie de aspecte noi. Acestea se referă la practicile din diferitele state membre, de exemplu, cu privire la modul de înregistrare a unui ERIC în sistemul juridic național prin Camera de Comerț sau alte registre, ceea ce ar permite unui ERIC să deschidă conturi bancare și să solicite rambursarea TVA și a accizelor. În mod similar, având în vedere faptul că un ERIC constituie un parteneriat public-public, de multe ori statutul personalului angajat trebuie să fie clarificat, întrucât acesta influențează scara salariilor, impozitul pe venit și costurile legate de personal.

De asemenea, există aspecte care trebuie să fie clarificate în ceea ce privește contribuțiile în natură ale membrilor la ERIC, în special dacă astfel de contribuții ar putea beneficia de scutirea de TVA și de accize și, dacă acest lucru este posibil, care ar fi condițiile pentru aplicarea scutirii. Acest aspect este relevant deoarece, în multe cazuri, membrii unui ERIC preferă să contribuie parțial în natură la ERIC în loc să furnizeze contribuții în numerar.

Aspectul activităților economice în raport cu cele nelucrative ar trebui să fie clarificat în continuare de către serviciile Comisiei, întrucât există din ce în ce mai multe cereri legate de efectele „inovatoare” și „socio-economice” ale activităților infrastructurii de cercetare care justifică investițiile pe care trebuie să le facă membrii. Acest aspect ar trebui să fie abordat, de asemenea, în contextul „specializării inteligente”, în ceea

ce privește posibilul sprijin prin intermediul fondurilor regionale și al ajutorului de stat (pentru construirea unor părți ale instalațiilor unui ERIC). Aceasta include și alte aspecte, cum ar fi modul în care ERIC pot să creeze entități secundare (*spin-off*), să efectueze transferuri de tehnologie și să primească venituri din serviciile dezvoltate, respectând în același timp cerința de a avea doar activități economice limitate și fără a periclita statutul lor ca ERIC.

ERIC joacă un rol important în defragmentarea Spațiului european de cercetare, prin crearea de servicii pentru comunitățile științifice de pe întreg teritoriul Uniunii în mod armonizat și structural datorită transparenței adoptate în ceea ce privește colectarea datelor, accesul la date și instrumente și întreținerea datelor și a serviciilor pentru utilizatori. Aceasta vine nu doar în sprijinul comunităților științifice, ci poate conduce, de asemenea, la un proces decizional bazat pe dovezi în domenii precum sănătatea, mediul și politica socială și culturală. Comisia va explora, împreună cu statele membre, posibilele moduri în care ERIC ar putea să sprijine alte infrastructuri de cercetare prin furnizarea unor astfel de servicii.

Deși 20 de state membre sunt implicate în consorțiile ERIC create până în prezent, sediile statutare ale ERIC sunt concentrate în câteva state membre. Statele membre și țările asociate ar trebui să acorde atenția cuvenită acestui aspect atunci când se pregătesc pentru implementarea unor infrastructuri europene de cercetare noi și să depună un efort în vederea asigurării, pe termen lung, a unei reprezentări mai echilibrate pe întreg teritoriul Uniunii Europene.

ERIC pot juca un rol important în cooperarea internațională, de exemplu cu Uniunea Africană, Australia, Rusia, SUA, Canada și în colaborări conduse de ONU. În această privință, este demn de remarcat faptul că ERIC este considerat, în cadrul Forumului Mondial pentru Știință al OCDE, ca fiind realmente un model posibil pentru crearea de infrastructuri internaționale de cercetare distribuite. Pentru astfel de infrastructuri, va fi necesar să se abordeze, în special, aspectele referitoare la guvernanță, personalitatea juridică și soluționarea litigiilor. Comisia va sprijini, acolo unde este adecvat, eforturile în cadrul Forumului Mondial pentru Știință sau al altor foruri internaționale, cu scopul de a explora în continuare posibilitățile de a stabili de comun acord un cadru de reglementare pentru infrastructurile internaționale de cercetare, care ar putea să creeze o punte între organizațiile înființate în baza tratatelor și organizațiile naționale, astfel cum a reușit ERIC în Uniunea Europeană.

În final, astfel cum s-a menționat anterior, Regulamentul ERIC a fost modificat în 2013 pentru a răspunde cererilor din partea țărilor asociate și, în special, din partea Norvegiei, de a face posibilă recunoașterea deplină a contribuțiilor acestora în cadrul ERIC în ceea ce privește drepturile de vot. Comisia va monitoriza îndeaproape dacă modificarea va determina o creștere a participării țărilor asociate ca gazde sau membre ale ERIC.